

บันทึก

เรื่อง การแจ้งรายละเอียดในการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๙๐๑/๕๕๔๑ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๓๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า เนื่องจาก บทบัญญัติของมาตรา ๓๕^๑ มาตรา ๓๖^๒ และมาตรา ๓๘^๓ แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า หรือผู้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรก็ดี ถ้าประสงค์จะผลิตหรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งปุ๋ยเคมีอื่นนอกจากปุ๋ยเคมีมาตรฐานแล้วจะต้องนำปุ๋ยเคมีชนิดนั้นที่ตนผลิตหรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรมาขอขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีแล้วจึงจะผลิตหรือนำหรือส่งปุ๋ยเคมีดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักรได้ ในการขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี ผู้ผลิตหรือผู้นำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรจะต้องแจ้งรายละเอียดและส่งหลักฐานเกี่ยวกับปุ๋ยเคมีตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ ส่วนการขอขึ้นทะเบียน การออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียน การขอแก้ไขรายการทะเบียน หรือการแก้ไข

^๑ มาตรา ๓๕ ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า หรือผู้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรผู้ใดประสงค์จะผลิตหรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมีชนิดอื่นใด นอกจากปุ๋ยเคมีมาตรฐาน ต้องนำปุ๋ยเคมีชนิดนั้นมาขอขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีแล้ว จึงจะผลิตหรือนำหรือส่งปุ๋ยเคมีนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรได้

^๒ มาตรา ๓๖ ผู้ขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามมาตรา ๓๕ ต้องแจ้งรายละเอียดดังนี้

- (๑) ชื่อปุ๋ยเคมี
- (๒) ตัวอย่างปุ๋ยเคมีที่ขอขึ้นทะเบียนในปริมาณไม่น้อยกว่าห้าสิบกิโลกรัม
- (๓) ชื่อและปริมาณของวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบของปุ๋ยเคมี
- (๔) ปริมาณธาตุอาหารรับรอง
- (๕) ชนิดและปริมาณของธาตุอาหารรองและธาตุอาหารเสริม ถ้ามี
- (๖) ขนาดบรรจุและภาชนะหรือหีบห่อบรรจุ
- (๗) ชื่อผู้ผลิตและสถานที่ผลิตปุ๋ยเคมี
- (๘) วิธีวิเคราะห์ปุ๋ยเคมี
- (๙) วิธีการผลิตปุ๋ยเคมีโดยย่อ
- (๑๐) ฉลาก
- (๑๑) เอกสารกำกับปุ๋ยเคมี
- (๑๒) รายงานการวิเคราะห์ปุ๋ยเคมีของห้องทดลองของทางราชการ
- (๑๓) รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติและสรรพคุณ

^๓ มาตรา ๓๘ การขอขึ้นทะเบียน การออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียน การขอแก้ไขรายการทะเบียนหรือการแก้ไขรายการทะเบียนซึ่งปุ๋ยเคมีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการปุ๋ย

รายการทะเบียนซึ่งปุ๋ยเคมีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการปุ๋ยตามนัยมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ ในการนี้ คณะกรรมการปุ๋ยได้ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ มีมติให้นำร่างประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. เสนออธิบดีกรมวิชาการเกษตรเพื่อพิจารณาลงนามประกาศใช้เป็นกฎหมาย

กรมวิชาการเกษตรได้พิจารณาร่างประกาศกรมวิชาการเกษตรดังกล่าวแล้วเห็นว่า ในข้อ ๒ ที่กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้นำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรที่มีได้บรรจุภาชนะโดยมีลักษณะเป็นกอง (BULK) เมื่อได้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีชนิดที่ตนนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว และในเวลาเดียวกันผู้นำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรรายนั้นได้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีในฐานะผู้ผลิต โดยการนำปุ๋ยเคมีชนิดเดียวกันกับที่ตนนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรมาแบ่งบรรจุใส่ภาชนะบรรจุปุ๋ยเคมีที่ได้ระบุชื่อทางการค้า และเครื่องหมายการค้าไว้โดยเฉพาะแล้ว ซึ่งการแบ่งบรรจุในลักษณะเช่นนี้ตามมาตรา ๓^๔ แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ ถือว่าเป็นการผลิต อีกทั้งปุ๋ยเคมีที่นำมาแบ่งบรรจุนี้จะต้องนำมาขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีด้วย ซึ่งในการขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี ผู้ผลิตจะต้องแจ้งรายละเอียดและส่งหลักฐานเกี่ยวกับปุ๋ยเคมีตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยยกเว้นว่าผู้ผลิตในกรณีดังกล่าวข้างต้นไม่ต้องวิเคราะห์และส่งรายงานผลการวิเคราะห์ปุ๋ยเคมีที่ขอขึ้นทะเบียนตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓๖ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยอนุโลมให้ใช้ใบรายงานผลการวิเคราะห์ปุ๋ยเคมีของปุ๋ยเคมีที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรแทน กรมวิชาการเกษตรเห็นว่า ความในข้อ ๒ แห่งร่างประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในมาตรา ๓๖ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ อันเป็นกฎหมายแม่บท จึงเป็นการมิชอบด้วยกฎหมายที่จะกำหนดเงื่อนไขเช่นนั้นในประกาศกรมซึ่งอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘

จากปัญหาดังกล่าวกรมวิชาการเกษตรจึงขอหารือว่า การออกประกาศกรมโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ เพื่อกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการให้ใช้ใบรายงานผลการวิเคราะห์ใบเดียวกันในการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีในฐานะผู้ผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้าและในฐานะผู้นำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรจะกระทำได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมวิชาการเกษตร)

^๔ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ผลิต” หมายความว่า ทำ รวบรวม ผสม แปรสภาพ ปรับแต่ง เปลี่ยนภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุ หรือแบ่งบรรจุ ซึ่งปุ๋ยเคมี

ฯลฯ

ฯลฯ

แล้วเห็นว่า การขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีที่จะผลิตหรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรนั้น มาตรา ๓๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติให้ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้าที่ประสงค์จะผลิตปุ๋ยเคมีชนิดใด หรือผู้รับใบอนุญาตนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรที่ประสงค์จะนำหรือส่งปุ๋ยเคมีชนิดใดเข้ามาในราชอาณาจักรต้องนำปุ๋ยเคมีชนิดนั้นมาขอขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีแล้วจึงจะผลิตหรือนำหรือส่งปุ๋ยเคมีนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรได้ในการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี มาตรา ๓๖^๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้า หรือผู้รับใบอนุญาตนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับปุ๋ยเคมีที่จะขอขึ้นทะเบียน คือ ชื่อปุ๋ยเคมีตัวอย่างปุ๋ยเคมีที่ขอขึ้นทะเบียน ชื่อและปริมาณของวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบของปุ๋ยเคมีปริมาณธาตุอาหารรับรอง ชนิดและปริมาณของธาตุอาหารรองและธาตุอาหารเสริมขนาดบรรจุและภาชนะหรือหีบห่อบรรจุ ชื่อผู้ผลิตและสถานที่ผลิตปุ๋ยเคมี วิธีวิเคราะห์ปุ๋ยวิธีการผลิตปุ๋ยเคมีโดยย่อ ฉลาก เอกสารกำกับปุ๋ยเคมี รายงานการวิเคราะห์ปุ๋ยเคมีของห้องทดลองของทางราชการ และรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติและสรรพคุณ

เหตุผลในการใช้บังคับพระราชบัญญัติปุ๋ยฯ ก็เพื่อประสงค์ที่จะควบคุมการผลิต การขาย และการนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งปุ๋ยเคมีเนื่องจากปรากฏว่าปุ๋ยเคมีที่มีจำหน่ายในท้องตลาดมักจะมีปุ๋ยเคมีปลอม ปุ๋ยเคมีผิดมาตรฐาน ปุ๋ยเคมีเสื่อมคุณภาพ รวมทั้งน้ำหนักปุ๋ยเคมีน้อยกว่าที่แจ้งไว้ในฉลาก หรือปริมาณธาตุอาหารพืชไม่ถูกต้องครบถ้วนตามข้อความที่แจ้งไว้ในฉลาก ซึ่งเป็นการเอาเปรียบแก่เกษตรกร มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ยฯ จึงกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้าต้องขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีในฐานะผู้ผลิตปุ๋ยเคมี และให้ผู้รับใบอนุญาตนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรต้องขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีในฐานะผู้นำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักร ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้าด้วยแล้ว ผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวซึ่งประสงค์จะนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรและประสงค์จะผลิตปุ๋ยเคมีที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรจึงต้องขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีทั้งในฐานะผู้นำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักร และในฐานะผู้ผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้าด้วย การประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามมาตรา ๓๘^๖ แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ยฯ โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้าด้วยซึ่งประสงค์ที่จะนำหรือส่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรและแบ่งบรรจุปุ๋ยเคมีนั้นในคราวเดียวกันให้ใช้รายงานการวิเคราะห์ปุ๋ยเคมีของห้องทดลองของทางราชการฉบับเดียวกันในการขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีนั้นจึงอาจกระทำได้ เพราะข้อกำหนดดังกล่าวมิใช่เป็นการยกเว้นให้ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้าไม่ต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์ปุ๋ยเคมีของห้องทดลองของทางราชการ หากแต่เป็นการกำหนดให้ใช้รายงานการวิเคราะห์ปุ๋ยเคมีฉบับเดียวกันในการขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีในฐานะ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)

ผู้นำหรือสิ่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักร ฉะนั้น การออกประกาศโดยมีข้อกำหนดดังกล่าวจึงไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับมาตรา ๓๖ (๑๒)^๔แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ยฯแต่อย่างใด

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาร่างประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามพระราชบัญญัติปุ๋ยพ.ศ. ๒๕๑๘ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ด้วยแล้วและมีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับความใน ๒ ของร่างประกาศดังกล่าวซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๔ ทวิ (๕) แห่งประกาศฯเดิมดังนี้

๑. ความในวรรคหนึ่งที่กำหนดว่า ปุ๋ยเคมีที่นำหรือสิ่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยมิได้บรรจุภาชนะไม่ต้องส่งหลักฐานเกี่ยวกับเอกสารกำกับปุ๋ยเคมีนั้น ไม่ถูกต้องเพราะขัดต่อมาตรา ๓๖ (๑๑) ที่กำหนดให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารกำกับปุ๋ยเคมี

๒. ความในวรรคสองยังไม่ชัดเจน สมควรแก้ไขให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้ “ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตนำหรือสิ่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้าด้วยและประสงค์ที่จะนำหรือสิ่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรและแบ่งบรรจุซึ่งปุ๋ยเคมีนั้นได้ยื่นขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีนั้นในคราวเดียวกัน ให้ใช้รายงานการวิเคราะห์ปุ๋ยเคมีของห้องทดลองของทางราชการฉบับเดียวกันและตัวอย่างปุ๋ยเคมีที่ขอขึ้นทะเบียนชุดเดียวกันสำหรับคำขอขึ้นทะเบียนดังกล่าวได้”

๓. ความในวรรคสามสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องดังนี้ “สำหรับปุ๋ยเคมีที่ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียนเป็นสูตรและมีผู้ผลิตตรงตามบัญชีแนบท้ายประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีพิจารณาออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีให้แก่ผู้ขอตามแบบ ท.ป.๒ แนบท้ายประกาศนี้ โดยไม่ต้องนำเข้าพิจารณาในคณะอนุกรรมการปุ๋ยพิจารณาการขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมี เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีให้แก่ผู้ใดแล้ว ให้รายงานให้คณะอนุกรรมการปุ๋ยพิจารณาการขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีทราบด้วย”

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๓๕

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)